

CO SE PSALO PŘED PŮL STOLETÍM V POPULÁRNÍM TECHNICKÉM MĚSÍČNÍKU „SVĚT TECHNIKY“

V Polsku parkujte správně

V opačném případě se vám může přihodit to, co vidíte na obrázku. Silniční policie ve Varšavě používá autojeřábu s přístavním nakládacím zařízením automobilů na námořní lodi, jímž vyzdvihne nesprávně zaparkovaný, zabrzděný a uzamčený automobil a zdvižený jej převezve na vyhrazené parkoviště. Zařízení obsluhují zkušení přístavní zaměstnanci. Náklady za převoz ovšem hradí majitel vozidla. ■

Televize do zámoří

Za spolupráce britského a kanadského rozhlasu byl uskutečněn první pokus o přenos filmu pomocí transatlantického telefonního kabelu. Film byl nejprve promítnut, potom každý druhý obrázek byl zvláštní metodou rozložen a nakonec přenesen transkontinentálním kabelem při kmitočtu 4500 Hz. Rozklad a přenos filmu trval tři hodiny. ■

Obrovská Sibiř

Rozloha území Sibiře zaujímá 10 miliónů čtverečních metrů. Na této ploše by se mohla rozmístit celá Amerika (bez Aljašky), Anglie, Francie, Itálie a Německo. Tedy i velký kontinent Austrálie je menší než Sibiř. ■

Žárovzdorné materiály

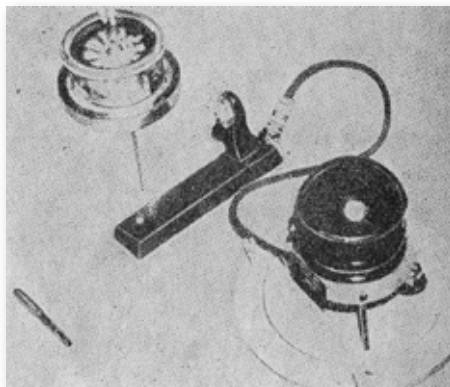
Křemíkové pryskyřice tvoří žárovzdorné materiály a hodí se k výrobě žárovzdorných laků. V elektrotechnice se začínají široce uplatňovat silikonové izolace drátů a kabelů vystavených povětrnostním, chemickým nebo mechanickým vlivům, jako jsou úder apod. Syntetický silikonový kaučuk je stále pružný v rozmezí teplot od -60 do $+200$ °C. Žádný přírodní, ani syntetický kaučuk nemůže vydržet takové teploty. ■

Sovětské polovodiče

V New Yorku byly vystavovány sovětské germaniové diody s tranzistory. Největší pozornost vzbudily typy určené pro oscilační obvody o maximálním mezním kmitočtu 400 MHz. ■

Jaderná elektrárna o váze 2,25 kg

V minulém roce byla předváděna v USA miniaturní jaderná elektrárna (na obrázku vpravo). Pracovními látkami jsou radioaktivní izotopy a polonium, jejichž energie se elektrotermicky přeměňuje přímo na elektrický proud o intenzitě 5 W, který při předvádění účinně napájel ventilátor a žárovku. V levé části obrázku je zařízení bez ochranného krytu. Měřítkem jeho velikosti je přiloženo plnicí pero vlevo dole. ■

Nejmenší magnetofon

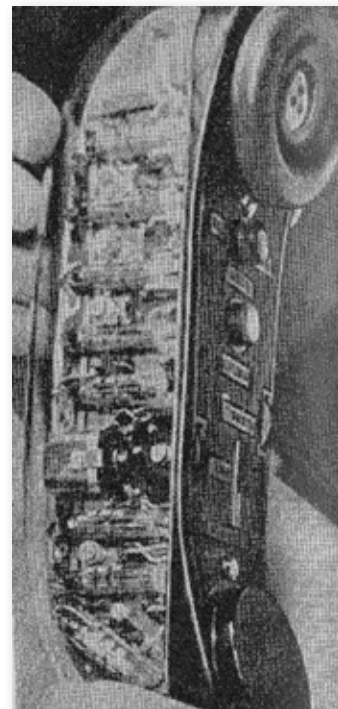
V Japonsku byl nedávno vyroben tranzistorový magnetofon, který je údajně nejmenším magnetofonem na světě. Jeho rozměry $9,5 \times 2,6 \times 1,2$ cm a váha 0,8 kg tomu vskutku nasvědčují. Magnetofonem lze provádět záznam po dobu 30 minut. ■

Umístění televizoru

Postavení televizoru na vitrině nebo na stolku bývá v praxi mnohdy problémem vzhledem k uspořádání nábytku v místnosti. Firma Metz se vypořádala s tímto problémem tak, že na dno novějších typů televizorů montuje 4 příložky se závity, do nichž se dají podle potřeby našroubovat nožičky. Televizor tak může být umístěn kdekoli v místnosti. Pamatuje se i na majitele starších typů televizorů, na něž se příložky dají snadno přišroubovat. Nebylo by namístě uvažovat o podobném doplňku i u našich stolních televizorů? ■

Světová úroveň

Sovětská elektronika se vyrábí na světové úrovni, jak ukazuje obrázek nejnovějšího kapesního vysílače a přijímače. Tranzistorové zařízení je v šasi velkým jako telefonní sluchátko. Vysílačka byla pojmenována Nedra – 1 a její akční rádius je 15 km. Má velké možnosti uplatnění v lesnictví, myslivectví, při geologickém průzkumu, při turistice nebo při školních a pionýrských výletech. ■

Telefon ve vlaku

Z jídelního vozu na magistrále Lille – Paříž si mohou pasažéři zavolat telefonem na libovolné číslo mezi těmito stanicemi. Na střeše jídelního vozu je vestavěna anténa, která vysílá signály na radioreléové věže podél celé tratě. ■

Malé čínské vozy

Stále víc a více se na světových silnicích a bulvárech evropských měst objevují vozidla čínské výroby. Nový malý vůz šanghajské továrny na automobily je velmi prostorný, pohodlný, má malou spotřebu a obsah 500 cm^3 . Bude jich přibývat i na světových dopravních tepnách, největší využití však má malý vůz ve městech. ■

Magnetický separátor

Jde o název zařízení nové konstrukce, kterým se odděluje písek a odstraňují okuje z odlitků. Separátor pracuje na magnetickém principu. Vyrobili jej v Charkovském závodě na zařízení pro diesellové lokomotivy. Za hodinu se na tomto stroji očistí na 25 tun odlitků. ■

Automatizace v SSSR

V oblasti Donbasu se zakládá důl, v němž celý těžební proces má být zcela automatizován. Dispečer dolu bude pomocí průmyslové televize dohlížet na automatickou dopravu vytěženého uhlí a řídit ji dálkovým ovládacím zařízením. ■

Atomová ponorka

Nautilus objevila v Severním ledovém oceánu novou horu, která je vysoká 2430 metrů. Objev potvrdili vědci z Kolumbijské university. ■

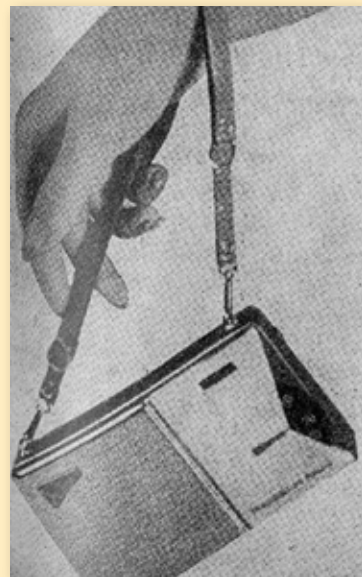
Radioaktivní metoda

Radioaktivní metodou bylo zjištěno, že lotosová semena nalezená při archeologických vykopávkách blíže Tokia jsou stará 3075 let. Když je zasadili, vyrostla, dala květy a posléze i plody. ■

Tranzistorový přijímač z NDR

K nejnovějším výrobkům VEB Stern-Radio Sonneberg (NDR) se řadí kabelkový tranzistorový přijímač Sternchen. Vývoj a konstrukce tohoto vkusného a výkonného přístroje, jakož i jeho zařazení do hromadné výroby se uskutečnily během 6 měsíců. Technické údaje přijímače – rozměry: 144 x 83,5 x 40 mm, váha: 340 g, váha baterie: 95 g, osazení: 6 tranzistorů, 1 germaniová dioda, vlnový rozsah: střední vlny v pásmu 510 – 1620 kHz, zdroj proudu: 9 V speciální baterie, anténa: vestavěna ferritová, reproduktor: ø 65 mm, způsob zapojení: tištěné spoje, výstup z baterie: 60 mW.

Při plné hlasitosti vystačí baterie přibližně na 50 h poslechu. Při nižší a střední hlasitosti, která obvykle přichází nejvíc v úvahu, se její životnost podstatně prodlouží. V přístroji je vestavěn přípoj pro sluchátka a pro napájení přídatného reproduktoru. Pouzdro je vyrobeno z dvoubarevné plastické hmoty v různých barevných variantách. Prodejní cena byla stanovena na 195 německých marek. ■

Výkonný lodní motor

Ve švédských loděnicích Uddevallavartvet postavili jeden z nejvýkonnějších lodních motorů na světě. Jde o diesellový motor o výkonu 17 900 k, který pracuje při 112 otáčkách hřídele za minutu. Doposud byly takové motory postaveny jen dva, v Japonsku a v Dánsku. Dvanáctiválcový motor bude pohánět norskou tankovou loď Norse King o výtlačku 34 000 tun. ■

Vyhrajte vstupenky do NTM

Stačí vyluštit a zaslat na adresu redakce:

TechMagazín, K Červenému dvoru 24, 130 00 Praha 3

CENA PRO TŘI PRVNÍ NEJRYCHLEJŠÍ ŘEŠITELE:

Volná vstupenka pro dvě osoby do Národního technického muzea v Praze. Čestnou vstupenku je možno kdykoliv směnit v pokladně muzea. Nenechte si ujít jedinečný zážitek z nově koncipovaných expozic představujících staletí technického vývoje.

Pravidla sudoku jsou prostá:

stačí vyplnit hrací plochu složenou z devíti čtverců tak, aby v každé řadě, v každém sloupci a také v každém čtverci byly umístěny číslice od 1. do 9., přičemž se čísla v jedné řadě, sloupci či čtverci nesmí vyskytnout dvakrát.

Vyluštění sudoku z minulého čísla TM 2/2014:

3	6	9	5	8	4	7	1	2
8	5	7	2	9	1	6	4	3
1	2	4	3	7	6	8	5	9
5	7	8	6	1	2	9	3	4
9	4	2	7	3	5	1	6	8
6	1	3	8	4	9	5	2	7
7	8	5	1	2	3	4	9	6
4	3	6	9	5	7	2	8	1
2	9	1	4	6	8	3	7	5

Vylosování luštitelů sudoku z minulého čísla:

Ivana Jeníčková, Praha
Jitka Procházková, Praha
Jan Koutný, Český Krumlov

			4			9		2
4					6	5	8	1
2		5		8				
6					4		9	
			6		5			
	8		7					3
				6		4		5
8	4	3	5					9
5		6			1			